Länsstyrelsen Stockholm

Datum
2020-05-14

Beteckning
101-7088-2020

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av betänkandet Modernare byggregler – förutsägbart, flexibelt och förenklat SOU 2019:68

Ert dnr Fi2019/04318/BB

Länsstyrelsen i Stockholms län delar i stort den problembild som kommittén för fram och delar bedömningen i att det finns utmaningar i hur dagens byggregler är uppbyggda och i hur de tolkas.

Länsstyrelsen instämmer dock inte i utredningens slutsatser om vilka ändringar som krävs. Länsstyrelsens uppfattning är att de problem som förs fram bör kunna lösas genom kunskapshöjande insatser och praxis.

De förslag som kommittén för fram är omfattande och Länsstyrelsen anser generellt sett att konsekvenserna av förslagen inte tillräckligt är utredda.

Länsstyrelsen vill dock lämna följande synpunkter avseende respektive avsnitt.

Reformering av BBR (avsnitt 9.2)

Länsstyrelsen anser att en reformering av BBR bör avvakta resultatet av det uppdrag som Boverket har fått att genomföra en översyn av BBR.

Länsstyrelsen ser dock positivt på förslaget att se över Boverkets byggregler (BBR) så att otydliga begrepp förtydligas. Länsstyrelsen instämmer även i att det finns en problematik kring att de allmänna råden tolkas olika mellan och inom kommunerna samt att det är problematiskt att hänvisa till standarder.

Nya föreskrifter för bostäders lämplighet (avsnitt 9.3)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommittén har sett över på vilket sätt ett mer kostnadseffektivt byggande kan skapas genom att se över vilka minimimått som bör gälla vid bostadsbyggande. Länsstyrelsen ser även att det är positivt att förslaget möjliggör fler varierande planlösningar som kan möta olika målgruppers behov.

Länsstyrelsen anser dock att den föreslagna minskningen av vissa minimimått även kan vara problematiska och att kommittén inte tillräckligt har utrett vilka konsekvenser förslagen kan få. Genom att minska ner kvadratmetermåtten kan konsekvensen bli att fler mindre lägenheter byggs vilket i förlängningen skulle kunna leda till trångboddhet som följd. Länsstyrelsen saknar även en mer ingående konsekvensanalys kring vilka eventuellt negativa effekter de minskande kraven på inredning i bostäderna kan få i form av sänkt boendestandard.

Postadress
Länsstyrelsen Stockholm
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Regeringsgatan 66

Telefon
010-223 10 00

Fax
010-223 11 10

E-post/webbplats
stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Införande av Byggkravsnämnden (avsnitt 9.4)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Kommittén framför att den nya myndigheten ska leda till att skapa mer utvecklad och vägledande praxis inom området och i förlängningen en enhetlig och förutsägbar tillämpning och framför vidare att förhandsbesked från myndigheten främst efterfrågas av byggaktörer som vill bygga storskaligt och seriellt. Byggaktörer har idag rätt att överklaga nekade bygglov och startbesked till överprövande instans och att denna process kan ta tid anser Länsstyrelsen inte är ett tillräckligt skäl för att införa en ny myndighet.

Om en sådan myndighet ändå införs anser Länsstyrelsen att även byggnadsnämnden ska ha rätt att överklaga besluten eftersom Byggkravsnämndens beslut föreslås bli bindande för byggnadsnämndens kommande prövning. Länsstyrelsen vill även framföra att det i lagförslaget inte presenteras en ändring av 9 kap. 30 § PBL vilket Länsstyrelsen anser vore mer lämpligt om avsikten är att göra Byggkravsnämndens beslut bindande i en kommande lov- eller startbeskedsprövning.

Borttagande av ombyggnad i PBL (avsnitt 9.6)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsstyrelsen delar kommitténs bedömning att det finns svårigheter att bedöma om en åtgärd ska omfattas av de så kallade följdkraven vid ombyggnad eller enbart ses som en ändring men delar inte kommitténs slutsats att begreppet ombyggnad har motverkat sitt syfte och därför helt behöver tas bort. Länsstyrelsen saknar ett resonemang om vilka konsekvenser ett avskaffande av ett sedan länge använt begrepp kommer att få och anser istället att svårigheterna bör kunna lösas med vägledning och praxis.

Avskaffande av certifierad sakkunnig (avsnitt 9.7.1)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsstyrelsen instämmer i att det kan finnas problem med att den sakkunnige är anlitad av byggherren och att kompetensen och erfarenheten varierar på individnivå. Även om vissa brister finns i systemet ser Länsstyrelsen att bristerna istället bör mötas med bättre utbildning, vägledningar och genom att certifieringsorganen tar ett större ansvar.

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta sakkunniga kulturvärden eftersom det är inom detta område vi har bäst kunskap om hur systemet fungerar. Trots bristerna i systemet av certifierade sakkunniga är Länsstyrelsens erfarenhet när det gäller kulturhistoriska värden att dessa värnas bättre i ett byggprojekt när det finns en certifierad sakkunnig för kulturvärden inkopplad än när detta inte finns.

Länsstyrelsen ser också att byggnader i högre grad riskerar att förfalla och kulturhistoriska värden försvinna om kommunens verktyg enligt 11 kap 18 § PBL

att låta en sakkunnig göra en underhållsutredning tas bort. Nuvarande paragraf bör därför kvarstå.

Avskaffande av kontrollansvarig (avsnitt 9.7.2)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsstyrelsen delar kommitténs problembild att kontrollansvariga kan ha svårt att fungera självständigt såsom det är tänkt i och med att de anlitas av byggherren. Länsstyrelsen anser dock att avskaffandet av kontrollansvarig och det ökade ansvaret på byggherrens egenkontroll kan leda till svårigheter för mindre erfarna byggherrar och anser att förslaget behöver utredas vidare.

Förtydligande av arbetsplatsbesök (avsnitt 9.7.3)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Förtydligande av kontrollplaner (avsnitt 9.7.4)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget att Boverket ska få utfärda verkställighetsföreskrifter om kontrollplaners utformning och tillstyrker i förslaget i stort.

Länsstyrelsen vill dock framföra att ett förtydligande av kontrollplanens utformning inte kan ersätta behovet av certifierade sakkunniga inom kulturvärden såsom kommittén föreslår. Just kulturvärden är svårt att säkerställa i en kontrollplan eftersom den är utformad på ett sätt som är mest lämpat för tekniska krav som kan prövas mot ritning.

Utreda prövning av tekniska egenskapskrav (avsnitt 9.7.5)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Johan von Sydow med planhandläggare Malin Axelsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också samhällsbyggnadsdirektör Åsa Ryding och förvaltningsdirektör Mathias Wahlsten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.